

Warszawa, 21 listopada 2025 r.

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do trwającej debaty publicznej dotyczącej prac nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów („Rozporządzenie”), a szczególnie do komentarza Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielonego redakcji portalu Interia Biznes i zamieszczonego w publikacji *„Podatek od smartfona” pod znakiem zapytania. Resort kultury nie rezygnuje* z 10 listopada 2025 r.¹, pragniemy wyrazić nasze zaniepokojenie i sprzeciw wobec rosnącego ryzyka procedowania w Polsce przepisów sprzecznych z prawem unijnym i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”).

W imieniu organizacji przedsiębiorców i pracodawców zrzeszających m.in. polski sektor cyfrowy i nowoczesnych technologii – w tym szerokie grono krajowych importerów i dystrybutorów sprzętu elektronicznego – Związku Cyfrowa Polska, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Krajowej Izby Gospodarki Elektroniki i Telekomunikacji, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej – podkreślamy rosnące wątpliwości, jakie rodzą kolejne decyzje i komunikaty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego związane z projektem nowelizacji Rozporządzenia wprowadzającym opłatę reprograficzną na nowe urządzenia elektroniczne. Czujemy się również w obowiązku wskazać, że w przypadku wydania przez TSUE orzeczenia zbieżnego z opinią jego rzecznika generalnego Macieja Szpunara z dnia 2 października 2025 r. w sprawie C-496/24, Stichting Onderhandeligen Thuiskopievergoeding, Stichting de Thuiskopie przeciwko HP Nederland BV, Dell BV, Stichting Overlegorgaan Blanco Informatiedragers², Rozporządzenie to stać będzie w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej („UE”) i orzecznictwem TSUE.

W konsekwencji, wysoce prawdopodobne będzie wszczęcie postępowania przed Komisją Europejską, mającego na celu wniesienie przez Komisję skargi do TSUE przeciwko Polsce w związku z niewłaściwą implementacją Dyrektywy. Nasze duże zaniepokojenie budzi zatem świadome narażanie Polski na ryzyko uznania implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

¹ „Podatek od smartfona” pod znakiem zapytania. Resort kultury nie rezygnuje, Interia Biznes, 10.11.2025 r., dostęp: <https://biznes.interia.pl/gospodarka/news-podatek-od-smartfona-pod-znakiem-zapytania-resort-kultury-ni.nld.22452208>

² Opinia Rzecznika Generalnego Macieja Szpunara przedstawiona w dniu 2 października 2025 r., dostęp: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf%3Bjsessionid%3D24C0CBBF68B036FB626F09648844CA44?cid=5994790&dir=&docid=304752&doclang=PL&mode=req&occ=first&pageIndex=0&part=1&text=&utm>

2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE ("Dyrektywa") do prawa polskiego za wadliwą i idące za tym konsekwencje dla naszego kraju.

W świetle tak istotnego ryzyka, niezrozumiały jest fakt, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego otwarcie odrzuca opinię rzecznika generalnego TSUE i świadomie ignoruje konsekwencje, jakie może wywołać Rozporządzenie, twierdząc, że "Opinia Rzecznika Generalnego nie jest orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości UE i nie może być uwzględniona w aktualnych pracach resortu"¹.

Pragniemy zatem ponownie wskazać, że opłata reprograficzna naliczana od proponowanych urządzeń elektronicznych, np. smartfonów lub dekodów telewizyjnych w Polsce jest niezgodna z Dyrektywą, wykraczając poza określony w niej zakres oraz, że zgodnie z opinią rzecznika generalnego TSUE opłata nie ma zastosowania do tzw. "kopii tymczasowej" utworu, która powstaje na urządzeniu elektronicznym, np. na smartfonie w przypadku usług streamingowych.

Z perspektywy producentów i importerów nośników danych dodatkowo należy wskazać, że współczesne karty pamięci i inne nośniki danych praktycznie nie pełnią funkcji kopiowania treści chronionych prawem autorskim – co było pierwotnym uzasadnieniem opłaty reprograficznej. Obecnie obciążanie ich opłatą reprograficzną rozmija się z rzeczywistymi praktykami rynkowymi i stoi w sprzeczności z celem opłaty określonym w przepisach.

Jako państwo członkowskie UE mamy obowiązek przestrzegać prawa UE. Jesteśmy również zobowiązani respektować orzeczenia TSUE. Apelujemy w związku z powyższym, aby wstrzymać dalsze międzyresortowe prace nad nowelizacją Rozporządzenia do czasu wydania orzeczenia przez TSUE i przeanalizować jego skutki prawne, tak aby polskie przepisy były w pełni zgodne z unijną wykładnią prawa. Każde inne działanie będzie przejawem świadomego narażania Polski na ryzyko prawne o istotnych konsekwencjach finansowych.

Poza wyrażeniem wątpliwości z zakresu praworządności i poszanowania dla prawa UE, pragniemy również zaznaczyć, że jako zrzeszenia polskich przedsiębiorców - w tym importerów i dystrybutorów sprzętu elektronicznego - będziemy dotknięci i poszkodowani skutkami nowelizacji Rozporządzenia w obecnym brzmieniu projektu. Objęcie opłatą reprograficzną urządzeń elektronicznych wymienionych w projekcie nowelizacji Rozporządzenia (m.in. smartfonów, tabletów czy też dekodów telewizyjnych), jak również wzrost dotychczasowych opłat od nośników danych, takich jak karty pamięci czy dyski zewnętrzne, uderzy w polskie przedsiębiorstwa – dystrybutorów i importerów sprzętu elektronicznego. W znaczny sposób utrudni ono konkurencję cenową krajowych firm względem podmiotów z Azji obecnych na naszym rynku, która już zachodzi na nierównych zasadach. Realizacja założeń projektu nowelizacji Rozporządzenia stanowić będzie tym samym bezpośrednie działanie na szkodę krajowej gospodarki, ukłon w kierunku chińskich podmiotów e-commerce oraz krok w kierunku umocnienia ich pozycji na krajowym rynku

W szczególności rynek nośników danych, takich jak karty pamięci czy pamięci zewnętrzne, jest jednym z najbardziej konkurencyjnych i wrażliwych cenowo segmentów elektroniki. Nawet niewielkie zmiany w zakresie obciążenia dodatkową opłatą reprograficzną mogą istotnie wpłynąć na poziom rentowności sprzedaży w tej kategorii produktów i wypychanie polskich firm z rynku na rzecz globalnych platform, które sprzedają produkty spoza Polski bez ponoszenia analogicznych kosztów lub z pominięciem krajowych regulacji. Dodatkowe obciążenia finansowe wpłyną negatywnie na

konkurencyjność rodzimych przedsiębiorców i jeszcze bardziej zwiększą zależność Europy od tych produktów pochodzących z Azji.

Bezwzględnie należy rozprawić się również ze stwierdzeniem powielanym m.in. przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które utrzymuje, że proponowane zmiany nie odbiją się negatywnie na cenach urządzeń elektronicznych, a co za tym idzie na konsumentach. Nowelizacja Rozporządzenia może przyczynić się do wzrostu cen urządzeń elektronicznych o 5-7 proc., ponieważ każdy podmiot w łańcuchu dostaw - pośrednik, hurtownia czy sklep – doliczy swoją marżę do już podwyższonej ceny. W efekcie konsumenci zapłacą wyraźnie więcej, a polskie firmy stracą przewagę konkurencyjną na korzyść zagranicznych platform. Nie ulega wątpliwości, że proponowane zmiany dotyczące zakresu i wysokości opłaty reprograficznej wiązać się będą ze zwiększeniem kosztów ponoszonych przez konsumentów przy zakupach sprzętu elektronicznego.

Mając na względzie całą gamę negatywnych konsekwencji dla Polski - natury prawnej, wizerunkowej i gospodarczej - które w sposób nieunikniony wiązać się będą z realizacją założeń projektu nowelizacji Rozporządzenia, ponownie apelujemy o zatrzymanie prac nad nim do czasu ukazania się orzeczenia TSUE w wymienionej powyżej sprawie.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kanownik, Prezes Związku Cyfrowa Polska (ZCP)

Andrzej Dulka, Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)

Stefan Kamiński, Prezes Krajowej Izby Gospodarki Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)

*Jakub Bińkowski, Członek Zarządu i dyrektor Departamentu Prawa i Legislacji
Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP)*

Bogdan Łaga, Prezes Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej (PIKE)